Suunnitelmaa kannattaa kokeilla myös kahden puutteen yhdistelmällä. Mitä jos maksaminen ei onnistu eikä yhteyttä pankkiin saa? Mitä jos sähkö puuttuu ja ruoan täydentäminen viivästyy? Nämä ovat suunnittelukysymyksiä, eivät väitteitä tietyn tapahtumaketjun todennäköisyydestä.

Traficomin vuoden 2035 kyberturvallisuusskenaarioissa tarkastellaan muun muassa tekoälyä, toimitusketjuja, tiedon luotettavuutta ja kriittisen infrastruktuurin keskinäisiä riippuvuuksia. Skenaariot kuvaavat vaihtoehtoisia tulevaisuuksia, eivät yhtä ennustettua tapahtumakulkua. [41]

## Tekoäly yhtenä mahdollisena häiriötekijänä

Tekoälyyn liittyvää kriisiä on hyödyllistä tarkastella kolmena eri tilanteena. Niissä vastuu, tapahtumien kulku ja epävarmuus ovat erilaisia.

**Väärinkäytössä ihminen käyttää tekoälyä vahingoittamiseen.** Kyberturvallisuuskeskus on kuvannut Suomessa havaittuja ääniväärennöksiin perustuvia huijauksia sekä Hongkongissa tapahtuneen videopuheluhuijauksen, jossa käytettiin syvävääreennöksiä. Tekoäly voi auttaa tuottamaan aineistoa, joka näyttää tai kuulostaa aidolta. [40] Kuvitellussa laajassa häiriössä tällainen aineisto voisi vaikeuttaa oikeiden ohjeiden löytämistä. Se ei tarkoita, että jokainen huijaus käyttäisi tekoälyä tai jokainen häiriö olisi hyökkäys.

Väärinkäyttö voi kohdistua myös palveluihin itseensä. Kansainvälinen turvallisuusraportti tarkastelee tekoälyn käyttöä kyberhyökkäysten nopeuttamiseen ja laajentamiseen, myös kriittiseen infrastruktuuriin kohdistuvissa hyökkäyksissä. [39] Tästä ei seuraa, että mikä tahansa tekoäly voisi pysäyttää minkä tahansa palvelun. Kirjan harjoituksessa varaudutaan seurauksiin arvioimatta hyökkääjän teknistä toteutusta.

**Virhetilanteessa vahinko voi syntyä ilman tahallista hyökkääjää.** Tekoälyavustajan vastaukset ja sen tekemät toimet tarvitsevat tarkistamista. Kyberturvallisuuskeskus korostaa avustajien käyttöoikeuksien, tietojen käsittelyn ja tulosten tarkastamisen merkitystä. [42] Kotitalouden harjoituksessa tämä voidaan ottaa huomioon yksinkertaisesti: mitä teemme, jos tavallisesti käyttämämme palvelu antaa väärän tiedon tai sen toiminta keskeytetään virheen selvittämiseksi?

**Hallinnan menettäminen on erillinen tulevaisuuden riski.** Kansainvälinen tekoälyn turvallisuusraportti käsittelee tilanteita, joissa järjestelmät toimisivat ihmisten hallinnan ulkopuolella ja hallinnan palauttaminen olisi erittäin vaikeaa tai mahdotonta. Raportin mukaan asiantuntijoiden arviot tällaisen kehityksen todennäköisyydestä eroavat huomattavasti. Helmikuussa 2026 julkaistu arvio ei katsonut silloisten järjestelmien kyvykkyyksien yltävän tällaisen hallinnan menettämisen edellyttämälle tasolle. Tulevaa kehitystä koskeva epävarmuus on suuri. [39]

Ilmaus ”tekoäly ottaa vallan” voi tarkoittaa lukijalle mitä tahansa yksittäisestä virheellisestä päätöksestä ihmisten laajaan vaikutusvallan menetykseen. Tässä kirjassa sillä ei selitetä valmiiksi jokaista katkosta. Hallinnan menettäminen otetaan vakavasti mahdollisena tulevaisuuden uhkakuvana, jonka varaan ei kuitenkaan rakenneta varmaa aikataulua tai tapahtumaketjua.